

RP 116/2003 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av tullagen och tvångsmedelslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att i tullagen och tvångsmedelslagen görs de ändringar som föranleds av att tullverket har förnyat sina tjänstebenämningar och genomfört organisationsreformer.

Dessutom föreslås tullagen bli ändrad så att en felavgift kan påföras också på grund av andra fel i tullförfarandet än sådana som avser uppfyllande av deklarationsskyldigheten. I syfte att förenhetliga tullmyndighetens och andra övervakningsmyndigheters befogenheter föreslås en tullman få rätt att förelägga ordningsbot. Till lagen föreslås bli fogad en bestämmelse om förfarandet vid delgivning

av förtullnings- och efteruppbördsbeslut, en bestämmelse om hörande av tullombudet och delgivning av beslut till tullombudet samt en bestämmelse om avgifter för tullverkets prestationer och om andra offentlighetsrättsliga avgifter, vilka i dag regleras i tullförordningen. Därtill föreslås att i tullagen görs vissa tekniska justeringar på grund av att de allmänna regionala förvaltningsdomstolarna har omvandlats från länsrätter till förvaltningsdomstolar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2004.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge och föreslagna ändringar	3
1.1. Ändring av namnen på tullverkets verksamhetsenheter	3
1.2. Ändringar på grund av tullverkets nya tjänstebenenämningar.....	3
1.3. Ändring av förvaltningsdomstolens namn	4
1.4. Ändring av bestämmelserna om felavgift.....	4
1.5. Ny bestämmelse om avgifter för tullens prestationer och andra offentliga grätsliga avgifter som uppbärs av tullen.....	5
1.6. Tillfogande av en bestämmelse om befogenhet för tullman att förelägga ordningsbot	6
1.7. Tillfogande av en bestämmelse om förfarandet vid delgivning av förtullnings- och efteruppbördsbeslut	7
1.8. Tillfogande av en bestämmelse om hörande av tullombud samt delgivning av beslut till tullombud	7
2. Propositionens verkningar	8
3. Beredningen av propositionen	8
DETALJMOTIVERING.....	9
1. Lagförslag.....	9
1.1. Tullagen	9
1.2. Tvångsmedelslagen	13
2. Ikraftträdande.....	13
LAGFÖRSLAGEN.....	14
om ändring av tullagen	14
om ändring av tvångsmedelslagen	18
BILAGA.....	20
PARALLELLTEXTER.....	20
om ändring av tullagen	20
om ändring av tvångsmedelslagen	28

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Ändring av namnen på tullverkets verksamhetsenheter

Enligt 1 § lagen om tullverket (228/1991) finns vid tullverket för regionalförvaltningen tulldistrikt som har tullanstalter. I tullverkets regionala organisation har genom den förordning om ändring av förordningen om tullverket som trädde i kraft den 1 februari 1998 (22/1998) slopats omnämmandet av de tulldistriktens tullanstalter som kallades distrikts-tullkammare och tullkammare.

Genom en ändring av arbetsordningen för tullverket som trädde i kraft den 1 oktober 2002 genomfördes en organisationsreform vid Tullstyrelsen, och i samband därmed ändrades också namnen på Tullstyrelsens verksamhetsenheter. Enligt arbetsordningen för tullverket har Tullstyrelsen fyra avdelningar, som alla är indelade i enheter. T.ex. Tullstyrelsens bevaknings- och revisionsenhet bytte namn till bevakningsavdelningen, och vid denna avdelning finns en undersöknings-, en bevaknings- och en spaningsenhet.

Ovan nämnda ändringar i tullverkets organisation måste beaktas i lagstiftningen. I 18, 25, 37, 49 och 50 § tullagen (1466/1994) nämns distriktstullkammare. I 1 kap. 6 § samt 5 a kap. 5 och 14 § tvångsmedelslagen (450/1987) nämns bevaknings- och revisionsenheten samt bevakningsbyrån och undersökningsbyrån.

1.2. Ändringar på grund av tullverkets nya tjänstebestämmelser

Tullstyrelsen har beslutat att modernisera tullverkets tjänstebestämmelser och minska antalet bestämmelser, vilket innebär att lagstiftningen måste ändras.

Berättigade att använda de befogenheter som föreskrivs i tullagen och tvångsmedelslagen är endast tullmän i en viss tjänsteställning. Enligt tullagen skall en tullman inneha minst tulluppsyningsmans tjänsteställning för att få besluta om kroppsbesiktning enligt 15 § eller bestämma om åtgärder enligt 20 d och 20 h §, som gäller inhämtande av infor-

mation. I 20 f och 20 g § tullagen finns bestämmelser om de rättigheter och skyldigheter som en till uppgiften förordnad tullöverinspektör som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen har i fråga om befogenheter enligt 20 f §. Enligt 43 § 3 mom. tullagen, som gäller utredning av tullbrott, får undersökningsledaren av särskilda skäl vara någon annan tullman vars tjänsteställning är minst tulluppsyningsman. Enligt 1 kap. 6 § 3 punkten tvångsmedelslagen hör till de anhållningsberättigade tjänstemännen vid Tullstyrelsen bl.a. överinspektör, tullsekreterare och tullöverinspektör som sköter förundersökningsuppgifter. Det har varit möjligt att i lagen begränsa befogenheterna enligt tjänstebestämmelser, eftersom tullmännens tjänsteställning, uppgifter och befogenheter har bestämts enligt tjänstebestämmelserna.

Enligt tullverkets nya tjänstebestämmelsersystem finns det kvar fyra allmänna tjänstebestämmelser. De allmänna tjänstebestämmelserna för tjänstemännen vid tullverket är tullinspektör, tullöverinspektör, tullchef eller tulldirektör. Vissa specialbestämmelser blir också kvar. Ändringen gäller merparten av de nuvarande tjänstebestämmelserna inom tullverket.

Med tanke på rätten att utöva befogenheter anger de nya tjänstebestämmelserna inte längre tillräckligt exakt respektive tullmans tjänsteställning, uppgifter och befogenheter, utan bestämmelserna fastställs huvudsakligen enligt hur krävande uppgiften är, och följer tullverkets lönesystem. Efter tjänstebestämmelserreformen kommer tullmän med samma tjänstebestämmelser att sköta mycket olikartade uppgifter.

De i tullagen och tvångsmedelslagen nämnda tjänstebestämmelser inom tullverket som kommer att försvinna när det nya tjänstebestämmelsersystemet har införts föreslås bli ersatta med ett omnämmande av grunden för rätten att utöva befogenheterna i fråga. Eftersom enbart tjänstebestämmelsen inte längre enligt det nya systemet begränsar rätten att utöva befogenheter med samma noggrannhet som i dag, skall i lagen i stället för den nya tjänstebestämmelsen särskilt nämnas den grund enligt vilken tulltjänstemannen i fråga

har rätt att utöva befogenheter. I propositionen föreslås att tullmannen skall vara särskilt förordnad att sköta uppgifterna i fråga och att utöva de föreskrivna befogenheterna för utförande av uppgiften, om inte rätten att utöva vissa befogenheter hör till personens ställning som överordnad eller chef.

Avsikten med ändringarna i lagstiftningen är inte att förändra den krets av tullmän som har rätt att utöva de i lagen angivna befogenheterna, varför de föreslagna lagändringarna blir av teknisk karaktär.

1.3. Ändring av förvaltningsdomstolens namn

Enligt lagen om förvaltningsdomstolarna (430/1999), som trädde i kraft år 1999, är de allmänna regionala förvaltningsdomstolarna Helsingfors, Tavastehus, Vasa, Kouvola, Kuopio, Uleåborgs och Rovaniemi förvaltningsdomstolar. Genom lagen upphävdes lagen om länsrätterna (1021/1974), enligt vilken länsrätterna var allmänna förvaltningsdomstolar.

I tullagens bestämmelser om sökande av ändring nämns alltjämt länsrätten i Nylands län. Enligt 37 § 1 mom. tullagen skall ändring i tullmyndighets beslut sökas genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Till länsrätten i Nylands län eller alternativt till länsrätten hänvisas också i 38 § 2 mom., 39 § 1 mom. samt 40 § 1 och 3 mom.

Enligt övergångsbestämmelsen i 24 § 3 mom. lagen om förvaltningsdomstolarna gäller vad som i någon annan lag eller förordning bestäms om en till namnet bestämd länsrätt efter ikraftträdandet den förvaltningsdomstol till vars domkrets länsrättens domkrets huvudsakligen överförs. Enligt 2 § lagen om förvaltningsdomstolarna och det statsrådets beslut som givits med stöd av den (490/1999) överfördes domkretsen för länsrätten i Nylands län till domkretsen för Helsingfors förvaltningsdomstol. Därmed har det som i tullagen bestäms om länsrätten i Nylands län sedan den 1 november 1999 gällt Helsingfors förvaltningsdomstol.

Omnämmandena i tullagen av länsrätten i Nylands län respektive länsrätten föreslås bli ersatta med hänvisningar till Helsingfors förvaltningsdomstol och förvaltningsdomstolen.

1.4. Ändring av bestämmelserna om felavgift

Felavgifter har sedan gammalt använts i tullagstiftningen i Finland som en administrativ påföljd och ett komplement till tullhöjning. I dag finns också i den allmänna lagen om förvaltningens verksamhet, förvaltningslagen (434/2003) en hänvisning som avser påförande av administrativa påföljder. Enligt 67 § förvaltningslagen kan en myndighet förena ett förbud eller ett krav med en administrativ påföljd enligt vad som föreskrivs särskilt.

Bestämmelserna om påförande av felavgift finns i 32 § tullagen. En felavgift kan fastställas om en sådan försening eller annan felaktighet som avses i 31 § 1 mom. 1—3 punkten tullagen gäller ett tullförfarande vid vilket tull inte fastställs eller vid vilket tullbeloppet är obetydligt och om tullhöjning inte har fastställts. En felavgift kan fastställas också om en ofullständig eller felaktig uppgift eller handling har avgivits eller lämnats i avsikt att få tullåterbäring eller tullförmån. Enligt paragrafens 2 mom. kan felavgift påföras då en försening eller felaktighet gäller statistikföring av handeln inom gemenskapen, införsel av varor till gemenskapens tullområde, uppvisande av varor för tullmyndigheten, summarisk deklaration och lossning av varor som uppvisats för tullmyndigheten samt tillfällig förvaring av varor eller annan i kodexen avsedd godkänd tullbehandling än att varor hänförs till ett tullförfarande. Tullagens bestämmelse om felavgift tillämpas med stöd av en hänvisningsbestämmelse i mervärdeskattelagen (1501/1993) också vid mervärdesbeskattning av import av varor. Tullverket sköter också verkställandet och övervakningen av accisbeskattningen. Om felavgifter i accisbeskattningen bestäms särskilt i lagen om påförande av accis (1469/1994).

Helsingfors förvaltningsdomstol har ansett att 32 § tullagen inte kan tillämpas på andra felaktigheter i tullförfarandet än sådana som gäller uppfyllande av deklarationsskyldigheterna (Helsingfors förvaltningsdomstols beslut 02/0652/7 av 13.6.2002). I fallet i fråga ansåg förvaltningsdomstolen att en felavgift inte kunde påföras på den grund att man hade brutit mot villkoren i tullmyndighetens till-

stånd för godkänd avsändare samt mot tullmyndighetens bestämmelser om försegling. Enligt förvaltningsdomstolen var det inte frågan om en sådan försening eller annan felaktighet enligt 31 § 1 mom. 1–3 punkten tulllagen med anledning av vilken en felavgift enligt 32 § tullagen hade kunnat påföras.

Ordalydelsen i bestämmelsen om felavgifter i lagen om påförande av accis täcker klart alla förpliktigande myndighetsbeslut och -bestämmelser som meddelas inom ramen för accisbeskattningen. Enligt 33 § kan en felavgift påföras om det förfarande som avses i 32 § 1 mom. 1–3 punkten gäller sådan accisbeskattning vid vilken accis inte påförs eller vid vilken accisbeloppet är ringa och accisförhöjning inte har fastställts eller om deklarationsskyldigheten eller någon annan skyldighet enligt lagen om påförande av accis eller respektive accislag eller enligt en statsrådets förordning som utfärdats med stöd av dem eller enligt ett beslut eller en föreskrift av tullmyndigheten som baserar sig på dessa bestämmelser har försumrats. På grund av förvaltningsdomstolens ovan nämnda beslut avviker tillämpningsområdena för felavgifter enligt 32 § tullagen och felavgifter enligt 33 § lagen om påförande av accis klart från varandra, vilket är oändamålsenligt för tullmyndigheterna, som ansvarar för tull- och accisbeskattningen.

Till 32 § tullagen föreslås bli fogad en bestämmelse enligt vilken felavgifter på ett täckande sätt kunde påföras som en administrativ påföljd för brister, felaktigheter, förseningar och andra försummelser i samband med tullbeskattningen och tullverksamheten. Samtidigt ges paragrafen en tydligare struktur.

1.5. Ny bestämmelse om avgifter för tullens prestationer och andra offentligt-rättsliga avgifter som uppbärs av tullen

Tullverket uppbär för sina tjänsteåtgärder avgifter i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och finansministeriets utfärdade förordning om tullverkets avgiftsbelagda prestationer (1129/2002). Om tullverkets avgiftsbelagda offentligt-rättsliga prestationer finns i dag be-

stämmelser i 12 § tullförordningen (1543/1994).

Enligt 12 § tullförordningen gäller beträffande uppbörd och betalning av sådana avgifter för tullverkets prestationer som fastställts med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten samt beträffande dröjsmålspåföljder i tillämpliga delar vad som stadgas eller bestäms om tull. På avgifterna i fråga tillämpas dock inte förordningens bestämmelser om det minsta tullbelopp som skall bokföras. På indrivningen av avgifterna tillämpas vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten eller med stöd av den.

Tullverket uppbär också anda offentligt-rättsliga avgifter än avgifterna för sina prestationer; bl.a. läst-, oljeskydds- och farledsavgifter, försörjningsberedskapsavgifter samt kontrollavgift för plantskoleprodukter och gränskontrollavgift. Med offentligt-rättslig avgift avses här en avgift enligt 3 och 6 § lagen om grunderna för avgifter till staten som uppbärs för avgiftsbelagda offentligt-rättsliga prestationer.

Bestämmelser i 12 § tullförordningen kan anses höra till lagstiftningens område, varför de föreslås bli överförda till tullagen. Med tanke på tullmyndigheternas verksamhet vore det ändamålsenligt att på alla offentligt-rättsliga avgifter som uppbärs av tullverket tillämpa samma förfaranden enligt tullagstiftningen. Därför föreslås att paragrafen tillämpas på alla offentligt-rättsliga avgifter som uppbärs av tullen. I fråga om de avgifter som fastslås på företagsekonomiska grunder gäller fortsättningsvis vad som föreskrivs om dem i lagen om grunderna för avgifter till staten eller i annan lag.

I den nuvarande 12 § tullförordningen hänvisas inte till tullagens bestämmelser om sökande av ändring. Därför skall i enlighet med 11 b § lagen om grunderna för avgifter till staten ändring i sådana i avgiftsbeslut som gäller av tullen uppburna offentligt-rättsliga prestationer sökas genom besvär till den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den tullmyndighet som påfört avgiften är belägen. Förvaltningsdomstolens beslut får då inte överklagas genom besvär. Enligt det ändringsförfarande som finns fastslaget i tulllagen skall ändring däremot sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol,

vars beslut får överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen, om denna beviljar besvärstillstånd. Eftersom man genom förtullningsbeslutet samtidigt uppbär både en avgift och tull, måste två olika vägar för sökande av ändring tillämpas, och till förtullningsbeslutet skall fogas två olika besväransvisningar. Det oenhetliga besvärsförfarandet är oändamålsenligt för både tullverket och den betalningsskyldige. I syfte att förenhetliga ändringsökandet föreslås att om sökande av ändring i avgifterna för tullverkets prestationer och övriga av tullverket uppburna offentlighetsrättsliga avgifter skall gälla vad som föreskrivs om tull.

I propositionen föreslås att till tullagen fogas en ny 53 a §, i vilken det bestäms att tullagen skall tillämpas på avgifterna för tullverkets prestationer och på de övriga offentlighetsrättsliga avgifter som uppbärs av tullverket. Paragrafen motsvarar nuvarande 12 § 1 mom. tullförordningen, med den ändringen att paragrafen skall tillämpas på alla offentlighetsrättsliga avgifter som uppbärs av tullverket och att även om sökande av ändring skall gälla vad som föreskrivs om tull.

1.6. Tillfogande av en bestämmelse om befogenhet för tullman att förelägga ordningsbot

I tullagen finns inga bestämmelser om föreläggande av ordningsbot. Bestämmelser om ordningsbot finns i 2 och 2 a kap. strafflagen (39/1889), i lagen om ordningsbotsförfarande (66/1983), i ordningsbotsförordningen (606/1983) och i förordningen om ordningsbotsföreseelser (610/1999). Ordningsbot är ett allmänt straff som med stöd av 2 a kap. 9 § strafflagen kan bestämmas som påföljd för en förseelse som hör under allmänt åtal, när det strängaste föreskrivna straffet är böter eller fängelse i högst sex månader. Ordningsbot kan bestämmas som påföljd för ringa brott mot vägtrafiklagen (267/1981) eller fordonslagen (1090/2002) eller sådana bestämmelser som utfärdats med stöd av dem och som gäller bl.a. handlingar som skall medföras vid körning av motordrivna fordon eller besiktning och anmälan för registrering av fordon. Förordningen om ordningsbotsföreseelser innehåller en förteckning över dessa förseelser

och ordningsbotsbeloppen för dem. Ordningsboten är ett förmögenhetsstraff till fast belopp, som är lindrigare än böter, och ordningsbotsbeloppet får vara högst 200 euro.

Ordningsbot kan utfärdas för flera sådana förseelser mot vägtrafikbestämmelserna där även tullmyndigheten är behörig att ingripa. Vid gränsövergångsställena sköter tullmyndigheterna den dagliga trafikövervakningen vid sidan av sina huvudsakliga uppgifter. Tullverket bedriver trafikövervakning tillsammans med polisen och gränsbevakningsväsendet. Arbetet samordnas i enlighet med statsrådets förordning om samarbete mellan polis-, tull- och gränsbevakningsmyndigheterna (257/2001). Tullmyndighetens behörighet när det gäller vägtrafikövervakningen bygger på flera olika lagar, t.ex. vägtrafiklagen och fordonslagen. I 94 a § vägtrafiklagen bemyndigas tullmännen att övervaka att sociallagstiftningen för vägtrafiken iakttas. I praktiken innebär detta att tullmännen kontrollerar fordonsskrivarens skiva och användningen av kördagboken. I 97 § vägtrafiklagen föreskrivs att tullmännen har samma befogenheter som polisen att övervaka fordonens mått, massa och belastning. Enligt 74 § fordonslagen har tullmyndigheten rätt att inom sitt verksamhetsområde utföra tekniska vägkontroller, dvs. att kontrollera de i vägtrafik använda fordonens skick och registeran-teckningarna om dem.

Enligt 2 a kap. 10 § 1 mom. strafflagen föreläggs ordningsbot av en polisman eller någon annan tjänsteman som utför i lag föreskriven övervakning. Men det finns inte några uttryckliga bestämmelser i lag om tullmännens rätt att förelägga ordningsbot. Tullmännen har med stöd av tullagen endast befogenhet att för förseelser som de iakttagit delge straffyrkanden enligt lagen om strafforderförfarande (692/1993), och dessa påföljder är strängare än ordningsbot. Påföljdens art beror således i praktiken på vilken myndighet som har observerat förseelsen. Det är sannolikt att ordningsbot i framtiden kommer att föreläggas också för brott mot andra normer i fråga om vilka tullmyndigheten har övervakningsansvaret. Därför föreslås i propositionen att till 46 § tullagen fogas en bestämmelse som ger tullmännen rätt att förelägga ordningsbot. I samma paragraf skall

också föreskrivas hur ordningsbotsföreläggandena övervakas och undanröjs och när brottmål skall anmälas till allmänna åklagaren. Genom denna bestämmelse förenhetligas tullmyndighetens och andra övervakningsmyndigheters befogenheter.

1.7. Tillfogande av en bestämmelse om förfarandet vid delgivning av förtullnings- och efteruppbördsbeslut

I artikel 221 i rådets förordning (EEG) nr (2913/92) om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (tullkodexen) bestäms om delgivning av tullbeloppet. Gälldenären skall på lämpligt sätt underrättas om tullbeloppet så snart detta har bokförts, dock inte senare än tre år efter den dag då tullskulden uppkom. Denna tidsfrist på tre år, preskriptionstiden, avbryts för den tid besvärsprocessen pågår, räknat från den dag då besvären inlämnades.

I tullagen finns inga bestämmelser om förfarandet vid delgivning av tullbeloppet. Tullstyrelsen har med stöd av artikel 221 i tullkodexen samt bemyndigandet i 4 § 2 mom. tullagen meddelat ett normbeslut om delgivning av tullbelopp (Tullstyrelsens bestämmelser DNr 3/099/01). Detta delgivningsförfarande har anpassats till tullbeskattningens särdrag.

Tullverket meddelar förutom förtullnings- och efteruppbördsbeslut också ett stort antal andra beslut, såsom beslut om tillstånd, förhandsbesked och sänkning av tull. På delgivningen av dessa tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen samt lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Tullstyrelsens beslut om delgivning av tullbelopp är av materiellrättslig karaktär, eftersom skyldigheten att betala tull börjar från delgivningsdagen. Förfarandet vid delgivning av tullskuldens belopp kan anses påverka tullgälldenärens rättigheter och skyldigheter i så hög grad att den nuvarande nivån på bestämmelserna om delgivning av tullbelopp kan anses vara otillfredsställande med tanke på 80 § grundlagen, trots fullmaktsnormerna. Det skulle vara korrekt att reglera frågan i lag.

Tullbeskattningen är ett massförfarande. Tullverket fastställer närmare 1,5 miljoner

förtullningsbeslut varje år. Genom förtullnings- och efteruppbördsbesluten föreläggs tullgälldenärerna en betalningsskyldighet till ett visst belopp. Enligt 60 § förvaltningslagen skall en delgivning verkställas bevisligen, om den gäller ett förpliktande beslut och tiden för sökande av ändring eller någon annan tidsfrist som påverkar mottagarens rätt börjar löpa från det att beslutet delgavs. Vid regelmässig förtullning skulle förfarandet med bevislig delgivning enligt förvaltningslagen vara långsamt, dyrt och arbetsdrygt för både tullmyndigheten och tullgälldenären. Delgivningsförfarandet enligt förvaltningslagen kan därmed inte anses vara ändamålsenligt när det gäller förtullningsbesluten. I fråga om efteruppbördsbeslut som gäller beloppet av sådana tullar som bokförts i efterskott finns däremot inget hinder för användning av bevislig delgivning.

I 18 § lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet finns bestämmelser om bevislig elektronisk delgivning. Den lagen tillämpas dock på delgivning av beslut endast om inte något annat föreskrivs annanstans i lag. Det förfarande för bevislig delgivning som föreskrivs i lagen är inte tillämpligt i tullverkets databaserade tullklareringssystem, där delgivningen av tullbeloppet sker genom ett svarsmeddelande på kundens elektroniska deklaration.

I propositionen föreslås att till tullagen fogas en ny 28 a § om delgivningsförfarandet för tullbelopp. Den föreslagna bestämmelsen blir en specialbestämmelse i förhållande till de allmänna bestämmelserna i förvaltningslagen och i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

1.8. Tillfogande av en bestämmelse om hörande av tullombud samt delgivning av beslut till tullombud

På grund av tvåpartsförhållandet i beskattningen är de tullombud som inom tullmyndigheten bevakar statens intresse parter i förvaltningsärendet enligt 11 § förvaltningslagen. I den gällande tullagen finns inga specialbestämmelser om hörande av tullombudet eller delgivning av beslut till tullombudet. Till denna del tillämpas de relevanta allmänna bestämmelserna i förvaltningslagen.

I 34 § förvaltningslagen bestäms att innan ett ärende avgörs skall en part ges tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras. I paragrafen uppräknas också de fall då ett ärende får avgöras utan att en part hörs. I 36 § förvaltningslagen bestäms om meddelande om hörande. Enligt den skall en part upplysas om syftet med hörandet samt om den frist som har satts ut för avgivande av förklaring, och vid behov skall specificeras vilka omständigheter förklaring begärs om. En part skall vidare tillställas handlingarna i de frågor som hörandet gäller i original eller kopior eller på något annat sätt ges tillfälle att ta del av dem.

Enligt 54 § 1 mom. förvaltningslagen, som gäller delgivningsskyldighet, skall en myndighet utan dröjsmål delge ett beslut som den har fattat till en part och andra kända som har rätt att söka rättelse i det eller att överklaga det genom besvär. Enligt 58 § sker delgivning med den myndighet som för talan i ärendet. I 10 kap. förvaltningslagen bestäms om förfarandet vid delgivning.

Tullbeskattningen är ett massförfarande. Det stora antalet ärenden som behandlas ställer inom tullbeskattningen även till denna del begränsningar för tillämpningen av de allmänna bestämmelserna i förvaltningslagen. Tullombudens partsställning omfattar i utgångsläget alla tullförvaltningens beslut. Tullombudens resurser förslår inte i praktiken för hörande eller för deltagning av besluten i alla ärenden i enlighet med förvaltningslagen. När det gäller tullbeskattningen är det varken ändamålsenligt eller med skäligena resurser och kostnader möjligt att på delgivning av tullmyndighetens beslut till tullombuden eller på hörande av tullombuden tilllämpa det förfarande som föreskrivs i förvaltningslagen.

I tullförvaltningen sker bevakningen av statens intresse huvudsakligen i efterskott. Enligt 37 § tullagen har tullombudet vid distriktstullkammaren och tullombudet vid Tullstyrelsen rätt att överklaga tullmyndighetens beslut. Hörandet av tullombudet och delgivningen av tullmyndighetens beslut till tullombudet har ordnats genom förvaltning-

ens interna förfaranden, anpassade till tullbeskattningens särdrag. I praktiken hörs tullombudet innan ett ärende avgörs bara om det finns särskilda skäl, t.ex. när avgörandet avviker från etablerad praxis eller när det anmars är frågan om principiella eller betydande beslut. Dessutom delges tullombudet tullmyndighetens beslut endast i det fall att det anses finnas särskilda skäl för delgivningen. I övriga fall anses tullombudet ha kännedom om ärendena och handlingarna finnas tillgängliga för honom. Tullombudet har möjlighet att se på handlingarna innan besvärstiden löper ut och kan vid behov söka ändring i de tullmyndighetens beslut som hör till hans behörighetsområde. Detta förfarande kan inte anses äventyra rättsskyddet för en enskild part.

På grund av de krav som principerna för en effektiv och ekonomisk förvaltning ställer måste det i tullagen finnas särskilda bestämmelser om förfarandet vid hörande av tullombudet och vid delgivning av tullmyndighetens beslut till tullombudet.

Till tullagen föreslås bli fogad en ny 52 a § under mellanrubriken Särskilda stadganden. Den föreslagna paragrafen blir en specialbestämmelse i förhållande till förvaltningslagens allmänna bestämmelser om hörande av parter och delgivning av beslut till parterna. Förslaget följer nuvarande praxis. Förslaget kan anses beakta tullbeskattningens särdrag på ett tillräckligt sätt utan att parternas rättigheter äventyras.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga nämnvärda ekonomiska verkningar. De föreslagna ändringarna bygger på de principer som tillämpas i dag, varför lagens ikraftträdande inte kan anses föranleda några avgörande förändringar i individens ställning eller i förvaltningens verksamhet.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänstearbete vid finansministeriet i samarbete med Tullstyrelsen. Ett utlåtande om förslaget har begärts av justitieministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Tullagen

15 §. I paragrafen görs de ändringar som föranleds av tjänstebenämningssystemet inom tullverket. Enligt det nya systemet anger tjänstebenämningen inte längre exakt tullmannens uppgifter och tjänsteställning. Ur paragrafen slopas omnämmandet av tullmannens tjänstebenämning. För att tillräckligt exakt avgränsa de befogenheter som regleras i paragrafen skall i den anges de grunder på vilka tullmannen är berättigad att utöva de befogenheter som anges i paragrafen. Enligt förslaget skall beslut om de i paragrafen angivna åtgärderna fattas av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen.

18 §. Ordalydelsen i paragrafens 1 mom. föreslås bli justerad eftersom det efter tullverkets organisationsreform inte längre finns distriktstullkammare i tulldistrikten. Motsvarande regionala administrativa enhet är i dag tulldistriktet.

20 d §. I paragrafens 1 och 2 mom. görs de ändringar som föranleds av tullverkets nya tjänstebenämningssystem på samma grunder som anges för 15 §. Därtill görs i 1 mom. en liten ändring till den del som gäller bestämmelserna om befogenhet att förordna om teknisk avlyssning i mer än tre dygn.

Enligt det gällande 1 mom. kan förordnande om teknisk avlyssning i mer än tre dygn ges av bl.a. chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning eller utredningsenhet. Eftersom teknisk avlyssning används för inhämtande av information som behövs för bekämpning och avslöjande av tullbrott är det både nödvändigt och motiverat att order om teknisk avlyssning i mer än tre dygn kan ges inte bara av chefen för utredningsenheten vid Tullstyrelsens bevakningsavdelning utan också av cheferna för avdelningens övriga enheter som ansvarar för tullbrottsbekämpningen, dvs. i dag spaningsenheten samt bevakningsenheten när det gäller brottsbevakning. I sak är det inte frågan om någon större utvidgning av rätten att utöva denna befo-

genhet. Därmed skall enligt 1 mom. förordnande om en åtgärd ges av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen samt för teknisk avlyssning i mer än tre dygn av chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning eller av chefen för en av de enheter vid Tullstyrelsen som ansvarar för tullbrottsbekämpningen eller av den tjänsteman som är chef för tulldistriktet.

Enligt 2 mom. har en tullman på order av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen rätt att få tillträde till de i paragrafen angivna utrymmena för att installera och avlägsna behövlig utrustning.

20 f §. I första meningen i paragrafens 2 mom. görs de ändringar som föranleds av tullverkets nya tjänstebenämningssystem på samma grunder som anges för 15 §. Hänvisningen i första meningen i det nuvarande 2 mom. till tjänstebenämningen tullöverinspektör ersätts med den allmänna benämningen tullman, som används för alla tulltjänstemän. Då kommer även övriga chefer inom tullbrottsundersökningen vilka verkar som undersökningsledare att omfattas av den föreslagna ordalydelsen, varför omnämmandet av undersökningsledare blir onödigt och enligt förslaget slopas ur den första meningen i 2 mom. I momentet föreskrivs om rätten för en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen att besluta om inledande av teleavlyssning eller teknisk observation enligt lagrummet.

20 g §. I paragrafens 1 mom. görs de ändringar som föranleds av tullverkets nya tjänstebenämningssystem på samma grunder som anges för 20 f §.

20 h §. I paragrafens 1 mom. görs de ändringar som föranleds av tullverkets nya tjänstebenämningssystem på samma grunder som anges för 15 §.

25 §. Ordalydelsen i paragrafens 3 och 4 mom. föreslås bli justerad, eftersom det efter tullverkets organisationsreform inte längre finns distriktstullkammare i tulldistrikten. Motsvarande regionala administrativa enhet är i dag tulldistriktet.

28 §. I paragrafens 3 mom. görs de änd-

ringar som föranleds av tullverkets nya tjänstebestämmelse på samma grunder som anges för 20 f §.

28 a §. Till lagen föreslås bli fogad en ny 28 § om delgivningsförfarandet, och före den inskjuts en ny mellanrubrik, Delgivning av tullbelopp. Bestämmelsen motsvarar i sak det förfarande som iakttas i dag enligt Tullstyrelsens beslut 3/099/01 av den 8 januari 2001 om delgivning av tullbelopp.

I paragrafens 1 mom. finns bestämmelser om förfarandet vid delgivning av det bokförda tullbeloppet till de av tullverkets kunder som använder det databaserade systemet för elektronisk dataöverföring. Beslutet om tullbeloppet i den automatiserade tullbeskattningen delges kunden som ett elektroniskt svarsmeddelande på den tulldeklaration som kunden sänder in i form av ett elektroniskt meddelande. I punkten fastställs också när kunden skall anses ha fått del av tullbeloppet. Enligt förslaget skall kunden, om inte annat visas, anses ha fått del av tullbeloppet vid den tidpunkt då tullens meddelande har anlänt till kundens datasystem. Den föreslagna paragrafen blir en specialbestämmelse i förhållande till den allmänna bestämmelsen om bevislig delgivning i 18 § lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

I paragrafens 2 mom. bestäms om delgivning till andra än de i 1 mom. nämnda kunderna. Den föreslagna bestämmelsen i 2 mom. blir en specialbestämmelse i förhållande till den allmänna bestämmelsen om bevislig delgivning i 60 § förvaltningslagen.

Tullbeloppet delges andra än de i 1 punkten nämnda kunderna genom förtullningsbeslut. Om inte annat visas anses kunden ha fått del av beslutet den dag då det har givits åt kunden eller, om beslutet har postats, på den sjunde dagen efter postningsdagen. Delgivningen per post sker så att beslutet skickas till kunden per brev. Enligt förslaget behöver postförsändelsen inte registreras, utan den kan skickas som vanligt brev.

I paragrafens 2 mom. bestäms även om den dag då förtullningsbeslutet anses ha givits åt tullverkets kund eller postats. Därmed preciseras den tidpunkt då kunden anses ha fått del av beslutet. Sättet och tidpunkten för delgivning av förtullningsbeslutet varierar bero-

ende på om det är frågan om ett beslut till en tullverkets kontantkund eller en s.k. registrerad kund.

Som den dag då förtullningsbeslutet har givits åt en kontantkund betraktas i regel den dag då beslutet fastställdes. Vid förtullning av en kontantkund är en förutsättning för att varan skall släppas ut på marknaden att importskatt fastställs och betalas. Förtullningsbeslutet, som samtidigt är en tullfaktura, ges i regel till kunden genast när ärendet har behandlats, samma dag som beslutet har fastställts vid tullanstalten. Av orsaker som beror av kunden kan beslutet dock ges till kunden någon annan dag, och som delgivningstag betraktas då denna verkliga delgivningstag.

Som den dag då förtullningsbeslutet har givits åt en registrerad kund vid tullverket eller postats betraktas enligt den föreslagna 2 mom. följande vardag efter fastställandet av förtullningsbeslutet. Tidpunkten för delgivning av förtullningsbeslutet avviker till denna del från den utgångspunkt som anges i förvaltningslagen, där det sägs att delgivningen räknas från det att brevet postats eller handlingen överlämnats. I tullbeskattningens massförfarande kan det inte anses ändamålsenligt att separat registrera den verkliga delgivningstidpunkten för varje förtullningsbeslut.

En registrerad kund vid tullverket är i regel inte närvarande vid tullanstalten när beslutet fastställs, eftersom kunden om den så önskar får hand om varan redan innan förtullningsbeslutet fastställts. I regel skickas besluten till de registrerade kunderna per post eller lämnas i kundens låsta fack hos tullen, där de kan avhämtas när det passar kunden. Vid tullbeskattningen, som har karaktären av massförfarande, skickas förtullningsbesluten i allmänhet ut centralt en gång per dag. Kunden kan då skäligen anses ha fått del av förtullningsbeslutet följande vardag efter fastställandet av beslutet. Likaså kan posten skäligen anses få ett postat beslut att transportera vid motsvarande tidpunkt.

Förslaget bygger på det delgivningsförfarande som tillämpas i praktiken. Det har fungerat utan sådana problem att det med tanke på de registrerade kundernas rättsskydd skulle finnas behov att skapa ett registreringsförfarande som bevisar den verkliga överläm-

tidpunkten för beslutet. Det skulle inte heller vara administrativt effektivt att för varje beslut skriva ut ett separat delgivnings- eller mottagningsbevis.

Enligt 3 mom. delges tullbeloppet genom ett efteruppbördsbeslut när tullbeloppet har bokförts i efterskott i enlighet med artikel 220 i tullkodexen. Efteruppbördsbeslutet skall delges kunden bevisligen. På delgivningen tillämpas härvid bestämmelserna om bevislig delgivning i 60 § förvaltningslagen.

32 §. Behörigheten att förordna om administrativa påföljder skall med beaktande av bestämmelsen i 2 § 3 mom. grundlagen byggas på lag. Paragrafens nuvarande ordalydelse föreslås bli preciserad och kompletterad så att en felavgift som påförs med stöd av tullagen enligt sitt syfte på ett heltäckande sätt kan användas som en sanktion vid förseningar, felaktigheter och försummelser som gäller iakttagandet av lagar och myndigheternas lagenliga bestämmelser i fråga om tullbeskattning och tullens verksamhet. För att förtydliga lagstiftningen föreslås paragrafen också bli omstrukturerad.

Paragrafens 1 punkt motsvarar i huvudsak det nuvarande 1 mom. Den nuvarande bestämmelsen föreslås bli ändrad så att felavgift kan påföras inte bara i samband med ansökningar om tullåterbäring utan också vid annat ansökningsförfarande när någon i ansökningsförfarande har lämnat en ofullständig eller felaktig uppgift eller handling till tullmyndigheten. Enligt denna punkt kan i felavgift fastställas minst 10 och högst 2 500 euro, om en i 31 § 1 mom. 1—3 punkten avsedd försening eller felaktighet gäller ett tullförfarande vid vilket tull inte fastställs eller vid vilket tullbeloppet är obetydligt och om tullhöjning inte har fastställts, eller om en ofullständig eller felaktig uppgift eller handling har avgivits eller lämnats i ansökningsförfarande eller i avsikt att få tullförmån.

Enligt 2 punkten kan i felavgift fastställas minst 10 och högst 2 500 euro om försening eller annan felaktighet gäller statistikföring av handeln inom gemenskapen, införsel av varor till gemenskapens tullområde, uppvisande av varor för tullmyndigheten, summarisk deklaration och lossning av varor som uppvisats för tullmyndigheten samt tillfällig förvaring av varor eller annan i kodexen av-

sedd godkänd tullbehandling än att varor hänförs till ett tullförfarande. Bestämmelsen motsvarar paragrafens nuvarande 2 mom.

Enligt 3 punkten kan i felavgift fastställas minst 10 och högst 2 500 euro om en annan än i 1 och 2 punkten och 31 § nämnd skyldighet enligt gemenskapens tullagstiftning eller enligt tullagen eller en förordning som utfärdats med stöd av den eller enligt ett beslut eller en föreskrift av tullmyndigheten på basis av dessa bestämmelser helt eller delvis har försumrats. En motsvarande bestämmelse finns i 33 § lagen om påförande av accis.

Den föreslagna 3 punkten kunde tillämpas t.ex. när villkoren eller bestämmelserna i ett av tullmyndigheten beviljat tillstånd inte har iakttagits eller när en handling som kunden skall lämna in eller förvara saknas. Felen kunde avse iakttagandet av inte bara tariffåtgärder utan också andra handelspolitiska åtgärder enligt den gemensamma handelspolitiken, om vilka det finns bestämmelser i gemenskapens tullagstiftning. Då är det inte frågan om sådana felaktigheter i anslutning till ett ansökningsförfarande eller till en tullförmån eller tullbeloppet i sig som avses i 1 punkten. Den föreslagna bestämmelsen kunde därmed tillämpas också när ursprungsutredningen eller uppgifter eller handlingar som behövs för övervakning av importbegränsningar har inlämnats efter utsatt tid eller varit bristfälliga eller annars felaktiga eller när inlämnandet av dem helt har försumrats.

Enligt förslaget kunde felavgift därmed på ett täckande sätt fastställas som en administrativ påföljd för brister, felaktigheter, förseningar samt andra försummelser i samband med tullbeskattningen och tullverksamheten. En delvis försummad skyldighet kan det anses vara frågan om även i det fall att någon i samband med uppfyllandet av en skyldighet har lämnat en bristfällig eller felaktig handling eller uppgift eller när en i sig korrekt handling eller uppgift har inlämnats för sent.

37 §. Ordalydelsen i paragrafens 1 mom. föreslås bli justerad eftersom den nämnda regionala förvaltningsdomstolen inte längre är länsrätten i Nylands län utan Helsingfors förvaltningsdomstol. Efter organisationsreformen inom tullverket finns det inte längre distriktstullkamrar i tulldistriktet. Därför föreslås momentets ordalydelse bli justerad också

så att här nämns distriktstullkammaren i stället för tulldistriktet.

38 §. Ordalydelsen i paragrafens 2 mom. föreslås bli justerad eftersom den regionala förvaltningsdomstolen inte längre är länsrätten i Nylands län utan Helsingfors förvaltningsdomstol.

39 §. Ordalydelsen i paragrafens 1 mom. föreslås bli justerad eftersom den allmänna förvaltningsdomstolen inte längre är länsrätten utan förvaltningsdomstolen.

40 §. Ordalydelsen i paragrafens 1 och 3 mom. föreslås bli justerad eftersom den allmänna förvaltningsdomstolen inte längre är länsrätten utan förvaltningsdomstolen och den regionala förvaltningsdomstolen inte längre är länsrätten i Nylands län utan Helsingfors förvaltningsdomstol.

43 §. I paragrafens 3 mom. görs de ändringar som föranleds av tullverkets tjänstebemänningsreform på samma grund som förklarats ovan i samband med 15 §. Samtidigt görs paragrafens ordalydelse något tydligare.

46 §. Ur paragrafens 1 mom. slopas följande fras eftersom den blivit onödig: "enligt åklagarmyndighetens anvisningar redan vid förundersökningen." En hänvisning till lagen om strafforderförfarande är här tillräcklig. Enligt det föreslagna 1 mom. får förundersökningsledaren eller någon annan till uppgiften förordnad tullman, om ett tullbrottmål kan handläggas genom strafforderförfarande, framställa straffyrkanden så som stadgas i lagen om strafforderförfarande.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att förundersökningsledaren eller någon annan till uppgiften förordnad tullman har rätt att förelägga ordningsbot. I 2 mom. hänvisas till lagen om strafforderförfarande, i vilken det bestäms hur ordningsbotsförelägganden och vilket förfarandet är vid föreläggande av ordningsbot. I detta moment bestäms också, på samma sätt som i 11 § lagen om ordningsbotsförfarande, om övervakning och undanröjande av ordningsbotsförelägganden och om anmälan av brottmål till allmänna åklagaren. I det föreslagna 2 mom. sägs att om påföljden för ett brott som undersöks av tullverket kan vara ordningsbot, har den i 1 mom. avsedda tullmannen rätt att förelägga ordningsbot på det sätt som föreskrivs i lagen om ordningsbotsförfarande. Dessutom gäller

i ett ordningsbotsärende som behandlas av tullverket i fråga om uppgifterna för chefen för tulldistriktet vad som i nämnda lag är bestämt om uppgifterna för chefen för polisdistriktet i ordningsbotsärenden.

49 och 50 §. Ordalydelsen i vardera paragrafens 1 mom. föreslås bli justerad eftersom det efter tullverkets organisationsreform inte längre finns distriktstullkamrar inom tulldistriktet. Motsvarande regionala förvaltningsenhet är i dag tulldistriktet.

52 a §. I paragrafen bestäms om förfarandet vid hörande av tullombudet beträffande administrativa beslut inom tullverket samt vid delgivning av tullmyndighetens beslut till honom. Specialbestämmelsen utgör i fråga om tullombudet ett undantag från förvaltningslagens bestämmelser om hörande av parter och delgivning av beslut till parterna. Specialbestämmelsen följer rådande praxis inom tullverket.

53 a §. Till tullagen föreslås bli fogad en ny 53 a §, med bestämmelser om tillämpning av tullagens bestämmelser på avgifterna för tullverkets prestationer och andra offentlig-rättsliga avgifter som uppbärs av tullen. Paragrafen motsvarar långt det nu gällande 12 § 1 mom. tullförordningen. Därmed föreslås att 12 § tullförordningen upphävas såsom onödig.

Enligt paragrafen skall beträffande uppbörd och betalning av sådana avgifter för tullverkets prestationer som fastställts med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten samt andra offentlig-rättsliga avgifter som uppbärs av tullverket samt beträffande ändringssökande och dröjsmålsåtgärder gälla vad som föreskrivs om tull. Den föreslagna bestämmelsen avviker från det gällande 12 § 1 mom. tullförordningen såtillvida att den blir tillämplig också på andra offentlig-rättsliga avgifter som uppbärs av tullverket än avgifterna för tullverkets prestationer. Dessutom tillämpas på de här nämnda avgifterna också de bestämmelser om sökande av ändring som gäller för tull. I fråga om det minsta tullbelopp som bokförs hänvisas i momentet till 53 § tullagen i stället för den hänvisning som finns i nuvarande 12 § 1 mom. tullförordningen. Ändringen av hänvisningen är av teknisk natur.

I den föreslagna paragrafen behöver där-

emot inte på samma sätt som i det gällande 12 § 2 mom. tullförordningen bestämmas om tillämpningen av vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten eller med stöd av den på de i 1 mom. nämnda avgifterna. 11 § lagen om grunderna för avgifter till staten, som gäller indrivning av avgifter, blir direkt tillämplig när bestämmelser som avviker från lagen om grunderna för avgifter till staten inte har givits med stöd av fullmakt i lag.

1.2. Tvångsmedelslagen

De lagrum i 5 a kap. tvångsmedelslagen som i denna proposition föreslås bli ändrade har ändrats genom en lag av den 27 juli 2003 om ändring av tvångsmedelslagen (646/2003). Lagen i fråga träder i kraft från början av år 2004.

1 kap. Gripande, anhållande och häktning

6 §. *Anhållningsberättigad tjänsteman.* I paragrafens 1 mom. 3 punkt föreslås vissa tekniska ändringar på grund av att verksamhetsenheterna vid Tullstyrelsen har bytt namn. Tullstyrelsens bevaknings- och revisionsenhet samt övervaknings- och undersökningsbyrån motsvaras i dag av bevakningsavdelningen och dess enheter för tullbrottsbekämpning. För tullbrottsbekämpningen vid Tullstyrelsen ansvarar i dag bevakningsavdelningens undersöknings- och spaningsenhet samt övervakningsenheten i fråga om brottsövervakningen.

I lagrummet föreslås också bli gjorda de ändringar som föranleds av tullverkets tjänstebenenämningsreform. En tjänstebenenämning enligt det nya systemet definierar inte längre exakt tullmannens uppgifter och tjänsteställning. Ur den nuvarande bestämmelsen slopas tjänstebenenämningarna överinspektör och tullsekreterare vid Tullstyrelsen, direktör och biträdande direktör som sköter bevakningsuppgifter samt överinspektör och tullöverinspektör som sköter förundersökningsuppgifter vid tulldistriktet. För att tillräckligt noggrant avgränsa den krets av tjänstemän som är anhållningsberättigade skall i lagrummet anges

de grunder på vilka en tullman berättigas att utöva de befogenheter som anges i paragrafen. Anhållningsberättigade tulltjänstemän blir då en till undersökningschef förordnad tullman, chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning och cheferna för bevakningsavdelningens enheter för tullbrottsbekämpningen samt chefen för tulldistriktet och bevakningen inom tulldistriktet.

5 a kap. Teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation

5 §. *Beslut om åtgärd.* I paragrafens 3 mom. bestäms om rätten för tjänstemännen vid tullverket att fatta här avsedda beslut vid förundersökning som sköts av tullverket. Momentets ordalydelse justeras på grund av organisationsreformen vid Tullstyrelsen. I stället för Tullstyrelsens bevaknings- och revisionsenhet skall här användas enhetens nuvarande namn, bevakningsavdelningen. Den undersökningsbyrå som nämns i lagrummet motsvaras i dag av bevakningsavdelningens undersökningsenhet. Omnämmandet av undersökningsbyrån föreslås dock bli ersatt med en hänvisning till bevakningsavdelningens enhet som ansvarar för undersökningen, vilket innebär att om enheterna vid bevakningsavdelningen eventuellt byter namn behövs det i framtiden ingen lagändring.

14 §. *Ersättning.* Ordalydelsen i paragrafens 1 mom. föreslås bli justerad på grund av att Tullstyrelsens verksamhetsenheter har bytt namn genom organisationsreformen. Den här nämnda Tullstyrelsens bevaknings- och revisionsenhet ersätts med enhetens nuvarande namn bevakningsavdelningen.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2004. Vid samma tidpunkt träder också förvaltningslagen samt lagen om ändring av tvångsmedelslagen i kraft, och bestämmelserna i denna proposition har delvis samband med dem.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av tullagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tullagen av den 29 december 1994 (1466/1994) 15 §, 18 § 1 mom., 20 d § 1 och 2 mom., 20 f § 2 mom., 20 g § 1 mom., 20 h § 1 mom., 25 § 3 och 4 mom., 28 § 3 mom., 32 §, 37 § 1 mom., 38 § 2 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1, 3 och 4 mom., 43 § 3 mom., 46 §, 49 § 1 mom. 1 punkten och 50 § 1 mom.,

av dessa lagrum 20 d § 1 och 2 mom., 20 f § 2 mom., 20 g § 1 mom., 20 h § 1 mom. och 28 § 3 mom. sådana de lyder i lag 774/2003, 25 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1700/1995, 25 § 4 mom. sådant det lyder i lag 331/1996, 32 § sådan den lyder i lagarna 241/2001 och 1240/2001, 37 § 1 mom., 38 § 2 mom. och 40 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1378/1997, samt *fogas* till lagen en ny 28 a § och en ny mellanrubrik före 28 a § samt till lagen nya 52 a och 53 a § som följer:

15 §

Kroppsbesiktning av person och annan granskning än granskning av resgods eller ytterkläder kan i de fall som avses i 14 § 1 mom. 2 punkten utföras utan förundersökning på person som på sannolika skäl misstänks för brott för vilket det strängaste straffet är fängelse i mer än sex månader. Den tullman som beslutar om åtgärderna skall vara en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen. I övrigt iakttas vid utförande av dessa åtgärder i tillämpliga delar vad som föreskrivs om kroppsvisitation och kroppsbesiktning i tvångsmedelslagen (450/1987).

18 §

Var och en skall på uppmaning av Tullstyrelsen eller tulldistriktet inom utsatt tid för tullbesiktning av annan person eller för därav föranlett besvärsärende lämna sådana nödvändiga uppgifter angående den andra, vilka framgår av handlingar i hans besittning, om uppgifterna inte angår sådan sak, varom han enligt lag har rätt att vägra avge vittnesmål. Ingen får dock vägra att lämna uppgifter om annans ekonomiska ställning.

20 d §

En tullman får utföra teknisk observation av en person som inte befinner sig i ett rum eller utrymme som används för stadigvarande boende eller av ett fordon eller en vara, om det finns grundad anledning att anta att observationen kan ge uppgifter som behövs för avvärijande eller avslöjande av ett tullbrott. Förordnande för en åtgärd skall ges av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen samt för teknisk avlyssning i mer än tre dygn av chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning eller av chefen för en av de enheter vid bevakningsavdelningen som ansvarar för tullbrottsbekämpningen eller av den tjänsteman som är chef för tulldistriktet.

En anordning som används för teknisk observation får placeras i utrymmen där teknisk observation är tillåten enligt 1 mom., om observationen förutsätter detta. En tullman har på order av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen rätt att få tillträde till utrymmena för att installera och avlägsna anordningen. Om anordningen förbrukar energi i ett

fordon eller något annat utrymme där den installerats, skall ersättning betalas för förbrukning som är större än ringa.

20 f §

En till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen har rätt att besluta att teleövervakning eller i 1 mom. avsedd teknisk observation skall inledas, om det på grund av sakens brådsakande natur är nödvändigt att åtgärden vidtas utan dröjsmål. Då skall åtgärden utan dröjsmål och inom 24 timmar efter att den har inletts anmälas till en domstol som avses i 1 mom. Till anmälan skall fogas ett yrkande på teleövervakning eller teknisk observation, om avsikten är att teleövervakningen eller den tekniska observationen skall fortsätta efter det att anmälan anlänt till domstolen.

20 g §

Den tullman som har fattat beslut om teknisk observation eller om placering av en anordning som används för teknisk observation enligt 20 d §, eller den till uppgiften förordnade tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen och som med stöd av 20 f § 2 mom. beslutat om teleövervakning eller den tullman som gjort anmälan till domstol skall efter det att teleövervakningen eller den tekniska observationen har avslutats underrätta den person som varit föremål för åtgärden, om detta inte äventyrar det ändamål för vilket information inhämtas eller förundersökningen av ett brott.

20 h §

En till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen skall utan dröjsmål granska de uppgifter som insamlats genom åtgärder enligt 20 c—20 e § och de upptagningar som erhållits genom teknisk observation enligt 20 d §. Uppgifter som enbart gäller utomstående skall utan dröjsmål förstöras efter granskningen, om de inte behövs för utredning av tullbrott.

25 §

Tullstyrelsen och tulldistriktet får till en sådan rättsinnehavare som avses i rådets förordning (EG) nr 3295/94 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor lämna uppgifter om sannolikt förfalskade eller pirattillverkade varor som avses i förordningen och som tullmyndigheten har upptäckt.

Häruöver får Tullstyrelsen eller tulldistriktet lämna uppgifter om affärsverksamhet till en myndighet eller ett offentligt samfund som med stöd av sina stadgade uppgifter har behov av att få kännedom om sekretessbelagda fakta. Tullmyndighet får även lämna andra uppgifter, om de i ett enskilt fall behövs för att undvika hot mot liv eller hälsa, frihetsbrott eller omfattande miljö- eller egendomsskada. Uppgifterna får inte lämnas vidare eller användas utan Tullstyrelsens tillstånd för något annat syfte än det för vilket de har lämnats.

28 §

Utän hinder av att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet eller bank- eller försäkringshemlighet, har en tullman på begäran av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen rätt att av en privat sammanslutning eller en enskild få uppgifter som behövs för avvärjande eller utredning av tullbrott.

Delgivning av tullbelopp

28 a §

De tullverkets kunder som använder databaserad elektronisk dataöverföring delges ett bokfört tullbelopp genom ett svarsmeddelande. Kunden anses, om inte annat visas, ha fått del av tullbeloppet vid den tidpunkt då svarsmeddelandet har anlänt till kundens datasystem,

Andra än tullverkets i 1 mom. avsedda kunder delges ett bokfört tullbelopp genom ett

förtullningsbeslut. Kunden anses, om inte annat visas, ha fått del av tullbeloppet den dag då förtullningsbeslutet har givits åt kunden eller på den sjunde dagen efter den dag då förtullningsbeslutet postades. Som den dag då förtullningsbeslutet har givits åt en registrerad kund vid tullverket eller postats betraktas följande vardag efter fastställandet av förtullningsbeslutet. Som den dag då förtullningsbeslutet har givits åt en kontantkund anses den dag då förtullningsbeslutet fastställdes.

När tullbeloppet har bokförts i efterskott i enlighet med artikel 220 i tullkodexen delges tullbeloppet genom ett efteruppbördsbeslut. I fråga om delgivning av efteruppbördsbeslutet gäller vad som i förvaltningslagen (434/2003) bestäms om bevislig delgivning.

32 §

I felavgift kan fastställas minst 10 och högst 2 500 euro, om

1) en i 31 § 1 mom. 1—3 punkten avsedd försening eller felaktighet gäller ett tullförfarande vid vilket tull inte fastställs eller vid vilket tullbeloppet är obetydligt och om tullhöjning inte har fastställts, eller om en ofullständig eller felaktig uppgift eller handling har avgivits eller lämnats i ansökningsförfarande eller i avsikt att få tullförmån,

2) en försening eller annan felaktighet gäller statistikföring av handeln inom gemenskapen, införsel av varor till gemenskapens tullområde, uppvisande av varor för tullmyndigheten, summarisk deklaration och lossning av varor som uppvisats för tullmyndigheten samt tillfällig förvaring av varor eller annan i kodexen avsedd godkänd tullbehandling än att varor hänförs till ett tullförfarande, eller

3) en annan än i 1 och 2 punkten och 31 § nämnd skyldighet enligt gemenskapens tulllagstiftning, enligt denna lag, enligt en förordning som utfärdats med stöd av denna lag eller enligt ett beslut eller en föreskrift av tullmyndigheten på basis av dessa bestämmelser helt eller delvis har försummats.

37 §

Ändring i tullmyndighets beslut skall sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsmått på statens vägnar över ett tulldistrikts beslut har tullombudet vid

tulldistriktet och över Tullstyrelsens beslut tullombudet vid Tullstyrelsen.

38 §

Till den del en i besvären framställd ansökan inte ger anledning till återbetalning eller eftergift av tull eller till annan rättelse eller korrigerig av ett överklagat ärende, skall tullmyndigheten avge sitt utlåtande om besvären och utan dröjsmål ge in handlingarna i ärendet till Helsingfors förvaltningsdomstol.

39 §

Har tull genom förvaltningsdomstolens utslag avlyfts eller nedsatts, skall tull som erlagts till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

40 §

I förvaltningsdomstolens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det endast gäller en del av det förvaltningsdomstolens utslag som överklagats.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsskriften skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvär anföras på statens vägnar av tullombudet vid Tullstyrelsen.

43 §

Förundersökning som tullmyndigheten utför skall leda av en anhållningsberättigad tullman. Av särskilda skäl får någon annan tullman som arbetar med tullbrottsbekämpning förordnas att med begränsade befogenheter leda undersökningen. En sådan tullman har samma rätt som en anhållningsberättigad tjänsteman att besluta om beslag och husrannsakan samt om kroppsvisitation och kroppsbesiktning.

46 §

Kan tullbrottmål handläggas genom strafforderförfarande, får förundersökningsledaren eller någon annan till uppgiften förordnad tullman framställa straffyrkanden så som stadgas i lagen om strafforderförfarande (692/1993).

Om påföljden för ett brott som undersöks av tullverket kan vara ordningsbot, har den i 1 mom. avsedda tullmannen rätt att förelägga ordningsbot på det sätt som föreskrivs i lagen om ordningsbotsförfarande (66/1983). I ett ordningsbotsärende som behandlas av tullverket gäller i fråga om uppgifterna för chefen för tulldistriktet vad som i nämnda lag är bestämt om uppgifterna för chefen för polisdistriktet i ordningsbotsärenden.

49 §

Beslagtagen vara kan, om inte annorlunda stadgas i någon annan lag, innan den förklaras förverkad

1) utlämnas till ägaren mot av tulldistriktet prövad säkerhet,

50 §

Tulldistriktet verkställer utslag som gäller i tullbrottmål förverkad egendom.

52 a §

Tullombudet skall höras och beslut delges honom så att den tullmyndighet som fattar beslutet ger tullombudet tillfälle att sätta sig in i beslutet och de handlingar som ligger till grund för det.

53 a §

Beträffande uppbörd och betalning av sådana avgifter för tullverkets prestationer som fastställts med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) samt andra offentligrättsliga avgifter som uppbärs av tullverket samt beträffande ändringssökande och dröjsmålspåföljder gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om tull. På avgifterna tillämpas dock inte bestämmelsen i 53 § om det minsta tullbelopp som bokförs.

Denna lag träder i kraft den 2004.

2.

Lag**om ändring av tvångsmedelslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987) 1 kap. 6 § 1 mom. 3 punkten,
 5 a kap. 5 § 3 mom. och 14 § 1 mom.,
 sådana de lyder, 1 kap. 6 § 3 punkten i lag 213/1995 samt 5 a kap. 5 § 3 mom. och 14 § 1
 mom. i lag 646/2003, som följer:

1 kap.

Gripande, anhållande och häktning

6 §

Anhållningsberättigad tjänsteman

Om anhållande beslutar *en anhållningsberättigad tjänsteman*. Anhållningsberättigade tjänstemän är:

 3) en till undersökningschef förordnad tullman, chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning och cheferna för bevakningsavdelningens enheter för tullbrottsbekämpningen samt chefen för tulldistriktet och bevakningen inom tulldistriktet, samt

5 a kap.

Teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation

5 §

Beslut om åtgärd

 På framställning av undersökningsledaren beslutar den polisman som är chef eller biträdande chef för den polisenhet som ansvarar för förundersökningen om annan teknisk avlyssning än sådan som avses i 1 mom. Vid förundersökning som görs av tullverket fattas beslutet av chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning eller bevakningsavdelningens enhet som ansvarar för undersökningen eller av chefen för tulldistriktet i fråga. Om en allmän åklagare är undersökningsledare fattas beslutet av åklagaren i fråga.

14 §

Ersättning

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för de direkta kostnader som orsakats av att företaget enligt detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgif-

ter. Om betalning av ersättning beslutar chefen för polisinrättningen eller chefen för polisens riksomfattande enhet eller någon person som denne har förordnat eller chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 2004.

Helsingfors den 24 oktober 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Andra finansminister *Ulla-Maj Wideroos*

1.

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tullagen av den 29 december 1994 (1466/1994) 15 §, 18 § 1 mom., 20 d § 1 och 2 mom., 20 f § 2 mom., 20 g § 1 mom., 20 h § 1 mom., 25 § 3 och 4 mom., 28 § 3 mom., 32 §, 37 § 1 mom., 38 § 2 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1, 3 och 4 mom., 43 § 3 mom., 46 §, 49 § 1 mom. 1 punkten och 50 § 1 mom.,

av dessa lagrum 20 d § 1 och 2 mom., 20 f § 2 mom., 20 g § 1 mom., 20 h § 1 mom. och 28 § 3 mom. sådana de lyder i lag 774/2003, 25 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1700/1995, 25 § 4 mom. sådant det lyder i lag 331/1996, 32 § sådan den lyder i lagarna 241/2001 och 1240/2001, 37 § 1 mom., 38 § 2 mom. och 40 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1378/1997, samt fogas till lagen en ny 28 a § och en ny mellanrubrik före 28 a § samt till lagen nya 52 a och 53 a § som följer:

Gällande lydelse

15 §

Kroppsbesiktning av person och annan granskning än granskning av resgoods eller ytterkläder kan i de fall som avses i 14 § 1 mom. 2 punkten utföras utan förundersökning på person som på sannolika skäl misstänks för brott för vilket det strängaste straffet är fängelse i mer än sex månader. Den tullman som beslutar om åtgärderna skall inneha minst tullupplysningsmans tjänstställning. I övrigt iaktas vid utförande av dessa åtgärder i tillämpliga delar vad som stadgas om kroppsvisitation och kroppsbesiktning i tvångsmedelslagen (450/87).

18 §

Var och en skall, på uppmaning av tullstyrelsen eller av distriktstullkammaren, inom utsatt tid för tullbeskattning av annan person eller för därav föranlett besvärsgörande lämna sådana nödvändiga uppgifter angående den andra, vilka framgår av handlingar i hans besittning, om uppgifterna inte angår sådan sak, varom han enligt lag har rätt att vägra avge vittnesmål. Ingen får dock vägra att

Föreslagen lydelse

15 §

Kroppsbesiktning av person och annan granskning än granskning av resgoods eller ytterkläder kan i de fall som avses i 14 § 1 mom. 2 punkten utföras utan förundersökning på person som på sannolika skäl misstänks för brott för vilket det strängaste straffet är fängelse i mer än sex månader. Den tullman som beslutar om åtgärderna skall vara en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen. I övrigt iaktas vid utförande av dessa åtgärder i tillämpliga delar vad som föreskrivs om kroppsvisitation och kroppsbesiktning i tvångsmedelslagen (450/1987).

18 §

Var och en skall på uppmaning av Tullstyrelsen eller tulldistriktet inom utsatt tid för tullbeskattning av annan person eller för därav föranlett besvärsgörande lämna sådana nödvändiga uppgifter angående den andra, vilka framgår av handlingar i hans besittning, om uppgifterna inte angår sådan sak, varom han enligt lag har rätt att vägra avge vittnesmål. Ingen får dock vägra att lämna

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

lämna uppgifter om annans ekonomiska ställning.

uppgifter om annans ekonomiska ställning.

20 d §

En tullman får utföra teknisk observation av en person som inte befinner sig i ett rum eller utrymme som används för stadigvarande boende eller av ett fordon eller en vara, om det finns grundad anledning att anta att observationen kan ge uppgifter som behövs för avvärjande eller avslöjande av ett tullbrott. Förordnande för en åtgärd skall ges av en tullman som innehar minst tulluppsyningsmans tjänstställning samt för teknisk avlyssning i mer än tre dygn av chefen för tullstyrelsens bevakningsavdelning eller utrednings-, bevaknings- eller underrättelseenhet eller av den tjänsteman som är chef för tulldistriktet.

En anordning som används för teknisk observation får placeras i utrymmen där teknisk observation är tillåten enligt 1 mom., om observationen förutsätter detta. En tullman har på order av en tullman i tulluppsyningsmans tjänstställning rätt att få tillträde till utrymmena för att installera och avlägsna anordningen. Om anordningen förbrukar energin i ett fordon eller något annat utrymme där anordningen installerats, skall ersättning betalas för förbrukning som är större än ringa.

20 d §

En tullman får utföra teknisk observation av en person som inte befinner sig i ett rum eller utrymme som används för stadigvarande boende eller av ett fordon eller en vara, om det finns grundad anledning att anta att observationen kan ge uppgifter som behövs för avvärjande eller avslöjande av ett tullbrott. Förordnande för en åtgärd skall ges av *en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen* samt för teknisk avlyssning i mer än tre dygn av chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning eller *av chefen för en av de enheter vid bevakningsavdelningen som ansvarar för tullbrottsbekämpningen* eller av den tjänsteman som är chef för tulldistriktet.

En anordning som används för teknisk observation får placeras i utrymmen där teknisk observation är tillåten enligt 1 mom., om observationen förutsätter detta. En tullman har på order av *en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen* rätt att få tillträde till utrymmena för att installera och avlägsna anordningen. Om anordningen förbrukar energi i ett fordon eller något annat utrymme där den installerats, skall ersättning betalas för förbrukning som är större än ringa.

20 f §

Undersökningsledaren eller en till uppgiften förordnad tullöverinspektör som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen har rätt att besluta att teleövervakning eller i 1 mom. avsedd teknisk observation skall inledas, om det på grund av sakens brådskande natur är nödvändigt att åtgärden vidtas utan dröjsmål. Då skall åtgärden utan dröjsmål och inom 24 timmar efter att den har inletts anmälas till en domstol som avses i 1 mom. Till anmälan skall fogas ett yrkande på teleövervakning eller teknisk observation, om avsikten är att teleövervakningen eller den

En till uppgiften förordnad *tullman* som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen har rätt att besluta att teleövervakning eller i 1 mom. avsedd teknisk observation skall inledas, om det på grund av sakens brådskande natur är nödvändigt att åtgärden vidtas utan dröjsmål. Då skall åtgärden utan dröjsmål och inom 24 timmar efter att den har inletts anmälas till en domstol som avses i 1 mom. Till anmälan skall fogas ett yrkande på teleövervakning eller teknisk observation, om avsikten är att teleövervakningen eller den tekniska observationen skall fort-

tekniska observationen skall fortsätta efter det att anmälan anlänt till domstolen.

sätta efter det att anmälan anlänt till domstolen.

20 g §

En tullman som har fattat beslut om teknisk observation eller om placering av en anordning som används för teknisk observation enligt 20 d §, eller undersökningsledaren eller en till uppgiften förordnad tullöverinspektör som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen och som med stöd av 20 f § 2 mom. beslutat om teleövervakning eller en tullman som gjort anmälan till domstol skall efter det att teleövervakningen eller den tekniska observationen har avslutats underrätta den person som varit föremål för åtgärden, om detta inte äventyrar det ändamål för vilket information inhämtas eller förundersökningen av ett brott.

20 g §

Den tullman som har fattat beslut om teknisk observation eller om placering av en anordning som används för teknisk observation enligt 20 d §, eller den till uppgiften förordnade tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen och som med stöd av 20 f § 2 mom. beslutat om teleövervakning eller den tullman som gjort anmälan till domstol skall efter det att teleövervakningen eller den tekniska observationen har avslutats underrätta den person som varit föremål för åtgärden, om detta inte äventyrar det ändamål för vilket information inhämtas eller förundersökningen av ett brott.

20 h §

En tullman i minst tulluppsyningsmans tjänsteställning skall utan dröjsmål granska de uppgifter som insamlats genom åtgärder enligt 20 c—20 e § och de upptagningar som erhållits genom teknisk observation enligt 20 d §. Uppgifter som enbart gäller utomstående skall utan dröjsmål förstöras efter granskningen, om de inte behövs för utredning av tullbrott.

20 h §

En till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen skall utan dröjsmål granska de uppgifter som insamlats genom åtgärder enligt 20 c—20 e § och de upptagningar som erhållits genom teknisk observation enligt 20 d §. Uppgifter som enbart gäller utomstående skall utan dröjsmål förstöras efter granskningen, om de inte behövs för utredning av tullbrott.

25 §

Tullstyrelsen och distriktstullkamrarna får till en sådan rättsinnehavare som avses i rådets förordning (EG) nr 3295/94 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor lämna uppgifter om sannolikt förfalskade eller pirattillverkade varor som avses i förordningen och som tullmyndigheten har upptäckt.

Härutöver får tullstyrelsen eller distriktstullkammaren lämna uppgifter om affärs-

Tullstyrelsen och tulldistriktet får till en sådan rättsinnehavare som avses i rådets förordning (EG) nr 3295/94 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor lämna uppgifter om sannolikt förfalskade eller pirattillverkade varor som avses i förordningen och som tullmyndigheten har upptäckt.

Härutöver får Tullstyrelsen eller tulldistriktet lämna uppgifter om affärsverksam-

Gällande lydelse

verksamhet till en myndighet eller ett offentligt samfund som med stöd av sina stadgade uppgifter har behov av att få kännedom om sekretessbelagda fakta. Tullmyndighet får även lämna andra uppgifter, om de i ett enskilt fall behövs för att undvika hot mot liv eller hälsa, frihetsbrott eller omfattande miljö- eller egendomsskada. Uppgifterna får inte lämnas vidare eller användas utan tullstyrelsens tillstånd för något annat syfte än det för vilket de har lämnats.

Föreslagen lydelse

het till en myndighet eller ett offentligt samfund som med stöd av sina stadgade uppgifter har behov av att få kännedom om sekretessbelagda fakta. Tullmyndighet får även lämna andra uppgifter, om de i ett enskilt fall behövs för att undvika hot mot liv eller hälsa, frihetsbrott eller omfattande miljö- eller egendomsskada. Uppgifterna får inte lämnas vidare eller användas utan Tullstyrelsens tillstånd för något annat syfte än det för vilket de har lämnats.

28 §

Utan hinder av att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet eller bank- eller försäkringshemlighet, har en tullman på begäran av undersökningsledaren eller av en till uppgiften förordnad tullöverinspektör som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen rätt att av en privat sammanslutning eller en enskild få uppgifter som behövs för avvärjande eller utredning av tullbrott.

Utan hinder av att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet eller bank- eller försäkringshemlighet, har en tullman på begäran av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen rätt att av en privat sammanslutning eller en enskild få uppgifter som behövs för avvärjande eller utredning av tullbrott.

Delgivning av tullbelopp

28 a §

De tullverkets kunder som använder databaserad elektronisk dataöverföring delges ett bokfört tullbelopp genom ett svarsmeddelande. Kunden anses, om inte annat visas, ha fått del av tullbeloppet vid den tidpunkt då svarsmeddelandet har anlänt till kundens datasystem,

Andra än tullverkets i 1mom. avsedda kunder delges ett bokfört tullbelopp genom ett förtullningsbeslut. Kunden anses, om inte annat visas, ha fått del av tullbeloppet den dag då förtullningsbeslutet har givits åt kunden eller på den sjunde dagen efter den dag då förtullningsbeslutet postades. Som den dag då förtullningsbeslutet har givits åt en registrerad kund vid tullverket eller postats betraktas följande vardag efter fastställandet av förtullningsbeslutet. Som den dag då förtullningsbeslutet har givits åt en kon-

32 §

Om någon i 31 § 1 mom. 1-3 punkten avsedd försening eller annan felaktighet gäller tullförfarande vid vilket tull inte fastställs eller vid vilket tullbeloppet är obetydligt och om tullhöjning inte har fastställts, eller om ofullständig eller felaktig uppgift eller handling avgivits eller lämnats i avsikt att få tullåterbäring eller tullförmån, kan i felavgift fastställas minst 10 och högst 2 500 euro.

Felavgift kan även påföras då försening eller annan felaktighet gäller statistikföring av handeln inom gemenskapen, införsel av varor till gemenskapens tullområde, uppvisande av varor för tullmyndigheten, summarisk deklaration och lossning av varor som uppvisats för tullmyndigheten samt tillfällig förvaring av varor eller annan i kodexen avsedd godkänd tullbehandling än att varor hänförs till ett tullförfarande.

37 §

Ändring i tullmyndighets beslut skall sökas genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Besvärsrätt på statens vägnar över en distriktstullkammars beslut har tullombudet vid distriktstullkammaren och över tullstyrelsens beslut tullombudet vid tullstyrelsen.

tantkund anses den dag då förtullningsbeslutet fastställdes.

När tullbeloppet har bokförts i efterskott i enlighet med artikel 220 i tullkodexen delges tullbeloppet genom ett efteruppbördsbeslut. I fråga om delgivning av efteruppbördsbeslutet gäller vad som i förvaltningslagen (434/2003) bestäms om bevislig delgivning.

32 §

I felavgift kan fastställas minst 10 och högst 2 500 euro, om

1) en i 31 § 1 mom. 1—3 punkten avsedd försening eller felaktighet gäller ett tullförfarande vid vilket tull inte fastställs eller vid vilket tullbeloppet är obetydligt och om tullhöjning inte har fastställts, eller om en ofullständig eller felaktig uppgift eller handling har avgivits eller lämnats i ansökningsförfarande eller i avsikt att få tullförmån,

2) en försening eller annan felaktighet gäller statistikföring av handeln inom gemenskapen, införsel av varor till gemenskapens tullområde, uppvisande av varor för tullmyndigheten, summarisk deklaration och lossning av varor som uppvisats för tullmyndigheten samt tillfällig förvaring av varor eller annan i kodexen avsedd godkänd tullbehandling än att varor hänförs till ett tullförfarande, eller

3) en annan än i 1 och 2 punkten och 31 § nämnd skyldighet enligt gemenskapens tulllagstiftning, enligt denna lag, enligt en förordning som utfärdats med stöd av denna lag eller enligt ett beslut eller en föreskrift av tullmyndigheten på basis av dessa bestämmelser helt eller delvis har försumrats.

37 §

Ändring i tullmyndighets beslut skall sökas genom besvär hos *Helsingfors förvaltningsdomstol*. Besvärsrätt på statens vägnar över ett tulldistrikts beslut har tullombudet vid *tulldistriktet* och över Tullstyrelsens beslut tullombudet vid Tullstyrelsen.

38 §

Till den del en i besvären framställd ansökan inte ger anledning till återbetalning eller eftergift av tull eller till annan rättelse eller korrigerings av ett överklagat ärende, skall tullmyndigheten avge sitt utlåtande om besvären och utan dröjsmål ge in handlingarna i ärendet till länsrätten i Nylands län.

Till den del en i besvären framställd ansökan inte ger anledning till återbetalning eller eftergift av tull eller till annan rättelse eller korrigerings av ett överklagat ärende, skall tullmyndigheten avge sitt utlåtande om besvären och utan dröjsmål ge in handlingarna i ärendet till *Helsingfors förvaltningsdomstol*.

39 §

Har tull genom länsrättens utslag avlyfts eller nedsatts, skall tull som erlagts till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

39 §

Har tull genom *förvaltningsdomstolens* utslag avlyfts eller nedsatts, skall tull som erlagts till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

40 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

40 §

I *förvaltningsdomstolens* utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det endast gäller en del av det överklagade länsrättsutslaget.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av länsrättens beslut. Besvärsskriften skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller länsrätten i Nylands län. Besvär anföras på statens vägnar av tullombuden vid tullstyrelsen.

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det endast gäller en del av det *förvaltningsdomstolens* utslag som överklagats.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av *förvaltningsdomstolens* beslut. Besvärsskriften skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller *Helsingfors förvaltningsdomstol*. Besvär anföras på statens vägnar av tullombudet vid Tullstyrelsen.

43 §

Förundersökning som tullmyndigheten utför skall ledas av en anhållningsberättigad tullman. Av särskilda skäl får undersökningsledaren vara någon annan tullman vars tjänsteställning är minst tulluppsyningsman. En sådan undersökningsledare har samma rätt som en anhållningsberättigad tjänsteman att besluta om beslag och husrannsakan samt om kroppsvisitation och kroppsbesiktning.

Förundersökning som tullmyndigheten utför skall ledas av en anhållningsberättigad tullman. Av särskilda skäl *får någon annan tullman som arbetar med tullbrottsbekämpning förordnas att med begränsade befogenheter leda undersökningen*. En sådan *tullman* har samma rätt som en anhållningsberättigad tjänsteman att besluta om beslag och husrannsakan samt om kroppsvisitation och kroppsbesiktning.

46 §

Kan tullbrottmål handläggas genom strafforderförfarande, får förundersökningsledaren eller någon annan till uppgiften förordnad tullman *enligt åklagarmyndighetens anvisningar redan vid förundersökningen* framställa straffyrkanden så som stadgas i lagen om strafforderförfarande (629/93).

46 §

Kan tullbrottmål handläggas genom strafforderförfarande, får förundersökningsledaren eller någon annan till uppgiften förordnad tullman framställa straffyrkanden så som stadgas i lagen om strafforderförfarande (692/1993).

Om påföljden för ett brott som undersöks av tullverket kan vara ordningsbot, har den i 1 mom. avsedda tullmannen rätt att förelägga ordningsbot på det sätt som föreskrivs i lagen om ordningsbotsförfarande (66/1983). I ett ordningsbotsärende som behandlas av tullverket gäller i fråga om uppgifterna för chefen för tulldistriktet vad som i nämnda lag är bestämt om uppgifterna för chefen för polisdistriktet i ordningsbotsärenden.

49 §

Beslagtagen vara kan, om inte annorlunda stadgas i någon annan lag, innan den förklaras förverkad

1) utlämnas till ägaren mot av distriktstullkammare prövad säkerhet,

49 §

Beslagtagen vara kan, om inte annorlunda stadgas i någon annan lag, innan den förklaras förverkad

1) utlämnas till ägaren mot av *tulldistriktet* prövad säkerhet,

50 §

Distriktstullkammare verkställer utslag som gäller i tullbrottmål förverkad egendom.

50 §

Tulldistriktet verkställer utslag som gäller i tullbrottmål förverkad egendom.

52 a §

Tullombudet skall höras och beslut delges honom så att den tullmyndighet som fattar beslutet ger tullombudet tillfälle att sätta sig in i beslutet och de handlingar som ligger till grund för det.

53 a §

Beträffande uppbörd och betalning av sådana avgifter för tullverkets prestationer som fastställts med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samt andra offentligrättsliga avgifter som uppbärs av tullverket samt beträffande ändringssökande och dröjsmålpåföljder gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om tull. På avgifterna tillämpas dock inte bestämmelsen i 53 § om det minsta tullbelopp som bokförs.

Denna lag träder i kraft den 2004.

2.

Lag**om ändring av tvångsmedelslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987) 1 kap. 6 § 1 mom. 3 punkten,
5 a kap. 5 § 3 mom. och 14 § 1 mom.,
sådana de lyder, 1 kap. 6 § 3 punkten i lag 213/1995 samt 5 a kap. 5 § 3 mom. och 14 §
1 mom. i lag 646/2003, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Gripande, anhållande och häktning

6 §

Anhållningsberättigad tjänsteman

Om anhållande beslutar *en anhållningsberättigad tjänsteman*. Anhållningsberättigade tjänstemän är:

3) vid tullstyrelsen chefen för bevaknings- och revisionsenheten, chefen för övervakningsbyrån och undersökningsbyrån, överinspektör och tullsekreterare som sköter förundersökningsuppgifter samt i tulldistrikt chefen för tulldistriktet, direktör och biträdande direktör som sköter bevakningsuppgifter samt överinspektör och tullöverinspektör som sköter förundersökningsuppgifter samt

3) *en till undersökningschef förordnad tullman, chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning och cheferna för bevakningsavdelningens enheter för tullbrottsbekämpningen samt chefen för tulldistriktet och bevakningen inom tulldistriktet, samt*

5 a kap.

Teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation

5 §

Beslut om åtgärd

På framställning av undersökningsledaren beslutar den polisman som är chef eller biträdande chef för den polisenhet som ansva-

På framställning av undersökningsledaren beslutar den polisman som är chef eller biträdande chef för den polisenhet som ansva-

Gällande lydelse

rar för förundersökningen om annan teknisk avlyssning än sådan som avses i 1 mom. Vid förundersökning som görs av tullverket fattas beslutet av chefen för Tullstyrelsens bevaknings- och revisionsenhet eller undersökningsbyrå eller av chefen för tulldistriktet i fråga. Om en allmän åklagare är undersökningsledare fattas beslutet av åklagaren i fråga.

14 §

Ersättning

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för de direkta kostnader som orsakats av att företaget enligt detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter. Om betalning av ersättning beslutar chefen för polisinrättningen eller chefen för polisens riksomfattande enhet eller någon person som denne har förordnat eller chefen för Tullstyrelsens bevaknings- och revisionsenhet, beroende på vem som har skött förundersökningen.

Föreslagen lydelse

rar för förundersökningen om annan teknisk avlyssning än sådan som avses i 1 mom. Vid förundersökning som görs av tullverket fattas beslutet av chefen för Tullstyrelsens *bevakningsavdelning eller bevakningsavdelningens enhet som ansvarar för undersökningen* eller av chefen för tulldistriktet i fråga. Om en allmän åklagare är undersökningsledare fattas beslutet av åklagaren i fråga.

14 §

Ersättning

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för de direkta kostnader som orsakats av att företaget enligt detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter. Om betalning av ersättning beslutar chefen för polisinrättningen eller chefen för polisens riksomfattande enhet eller någon person som denne har förordnat eller chefen för Tullstyrelsens *bevakningsavdelning*.

Denna lag träder i kraft den 2004.
